

**Strategický plán rozvoje
Obce Veliš 2023 – 2033**

Obsah

Úvod	4
	4
Analytická část	5
11 Charakteristika obce	5
11.1 Území	5
Poloha	5
Historické souvislosti	5
Současnost obce a občanská vybavenost	6
12 Obyvatelstvo	6
12.1 Vývoj počtu obyvatel	6
12.2 Aktivity pro obyvatele	7
13 Hospodářství	8
13.1 Ekonomická situace	8
13.2 Atraktivita cestovního ruchu	9
14 Infrastruktura	9
14.1 Pitná voda	9
14.2 Kanalizace	10
14.3 Odpadové hospodářství	10
14.4 Dopravní infrastruktura	10
14.5 Dopravní obslužnost	11
15 Vybavenost obce	11
15.1 Zdravotnictví	11
15.2 Sociální péče	11
15.3 Kultura	11
15.4 Péče o památky	12
15.5 Sport a tělovýchova	12
15.6 Školství a vzdělávání	12
15.7 Bydlení	12
16 Životní prostředí	13
16.1 Stav životního prostředí	13
17 Správa obce	13
17.1 Obecní úřad a kompetence obce	13
17.2 Hospodaření a majetek obce	14
17.3 Bezpečnost	14
17.4 Vnější vztahy a vazby	14
18 SWOT analýza	15
	16

Strategická část	17
19 Vize	17
20 Prioritní oblasti, cíle, opatření	17
21 Zajištění, monitorování a aktualizace strategického plánu	19
22 Schválení dokumentu	19

Úvod

Strategický plán rozvoje Obce Veliš je základním plánovacím dokumentem zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Jedná se o strategický souhrn vizí, cílů, aktivit, ale i rozvojových opatření pro dané období, konkrétně na roky 2023 - 2033. Tento dokument slouží jako podklad pro zpracování rozpočtu, přípravu projektů, ale odráží také minulý vývoj obce a její případný posun.

Samotný dokument odráží jak potřeby obce samotné, tak také jejích obyvatel. Jelikož období přesahuje volební období zastupitelstva, celý koncept strategie rozvoje má za úkol podporovat obecný rozkvět obce Veliš a všech jejích částí nezávisle na jejím aktuálním vedení.

Strategický plán rozvoje obce je zpracován dle Metodiky tvorby programu rozvoje obce vydaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

Na závěr lze podotknout, že samotný rozvoj obce je komplikovanou a náročnou činností, ke které je nutné přistupovat zodpovědně a s respektem. Samotný plán je nutné aktualizovat a doplňovat, aby opravdu naplňoval potřeby a přání nejen zastupitelstva, ale hlavně občanů, kteří jsou hlavní součástí života v obci a bez kterých by samotný rozvoj neznamenal nic jiného, než prázdná slova.

Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří se zapojili a stále zapojují do budování této koncepce a svými nápady a podněty přispívají k lepšímu žití v obci Veliš.

Analytická část

11 Charakteristika obce

Kraj	Středočeský
Okres	Benešov
Správní obvod	Vlašim
GPS souřadnice	49.668558N, 14.823144E
Nadmořská výška	432 m n. m.
První písemná zmínka	rok 1352
Katastrální výměra	1227 ha
Počet obyvatel	337
PSČ	257 06
Adresa URL	www.obecvelis.cz

11.1 Území

Poloha

Obec Veliš se nachází ve Středočeském kraji přibližně 7 km jihovýchodně od Vlašimi, v severozápadním cípu Chráněné krajinné oblasti Blaník. Nejbližším vrcholem, kromě bájně hory Blaník, jsou Hříva (519 m n. m.). Lze zde najít červeně zbarvený křemen, nicméně také pyrit, galenit nebo ryzí stříbro.

Historické souvislosti

První písemná zmínka o Veliši pochází z poloviny 14. století, kdy byl jako „pán z Veliše“ uveden Jan Očko z Vlašimi. Díky místní dochované kronice ze století 20. se lze dočíst, že na místní faře existoval záznam již z poloviny 13. století.

O původu názvu vesnice existují dvě verze. První z nich mluví o pojmenování po pohanském bohu rolníků, Velesovi. Druhá varianta se přiklání ke jménu Velislav, jak se údajně jmenoval zakladatel Veliše. Ať je pravdivá první nebo druhá možnost, je jasné, že postupem času a působením krásného jazyka českého, se název obce propracoval až k nynější podobě – Veliš.

Nejvýznamnější dochovanou památku v obci Veliš je bezesporu kostel sv. Josefa, založený ve 13. století, který je dnes zařazen mezi chráněné kulturní památky.

Současnost obce a občanská vybavenost

Obec Veliš je v současné době vyhledávaným bodem pro cyklisty, jelikož zde vede několik cyklostezek, jenž spojují krásy Podblanicka.

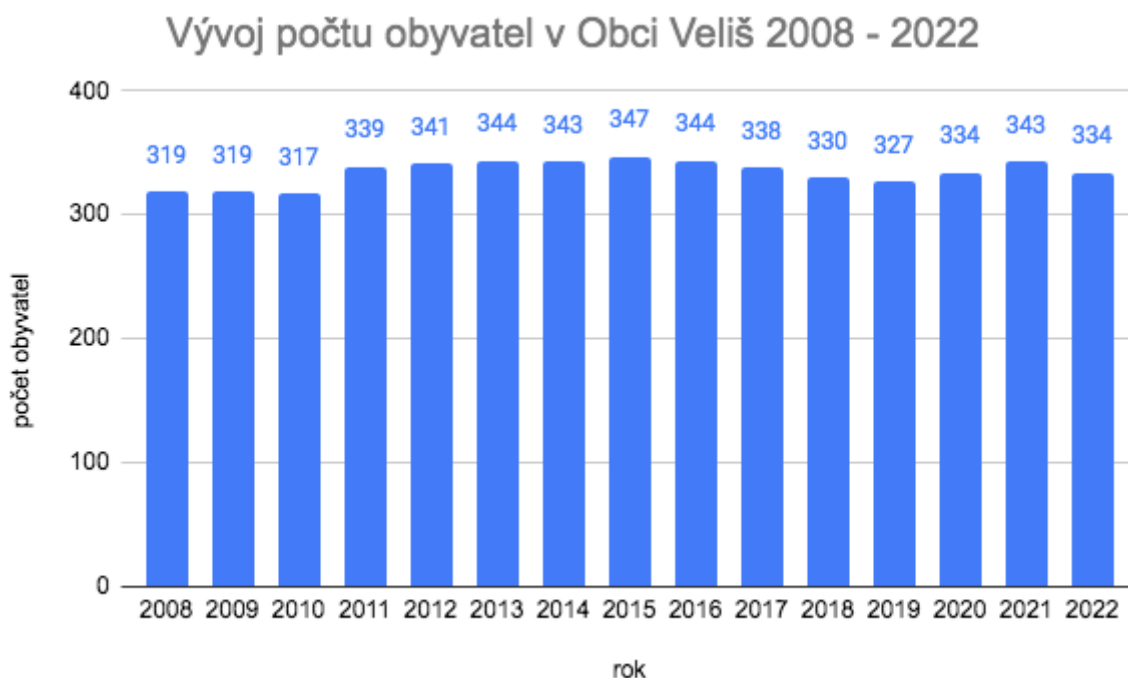
Občané obce využívají obchodu s potravinami, knihovny, fotbalového areálu s tenisovým kurtem, několika dětských hřišť, fary.

V obci se dále kromě již zmiňovaného kostela sv. Josefa nachází také hřbitov, kaplička v Nesperách, Lipinech a Sedlečku, dále Špejchar v Nesperách či hasičská zbrojnice. Obec provozuje ve Veliši vodovod, veřejné osvětlení ve Veliši i jejich osadách.

12 Obyvatelstvo

12.1 Vývoj počtu obyvatel

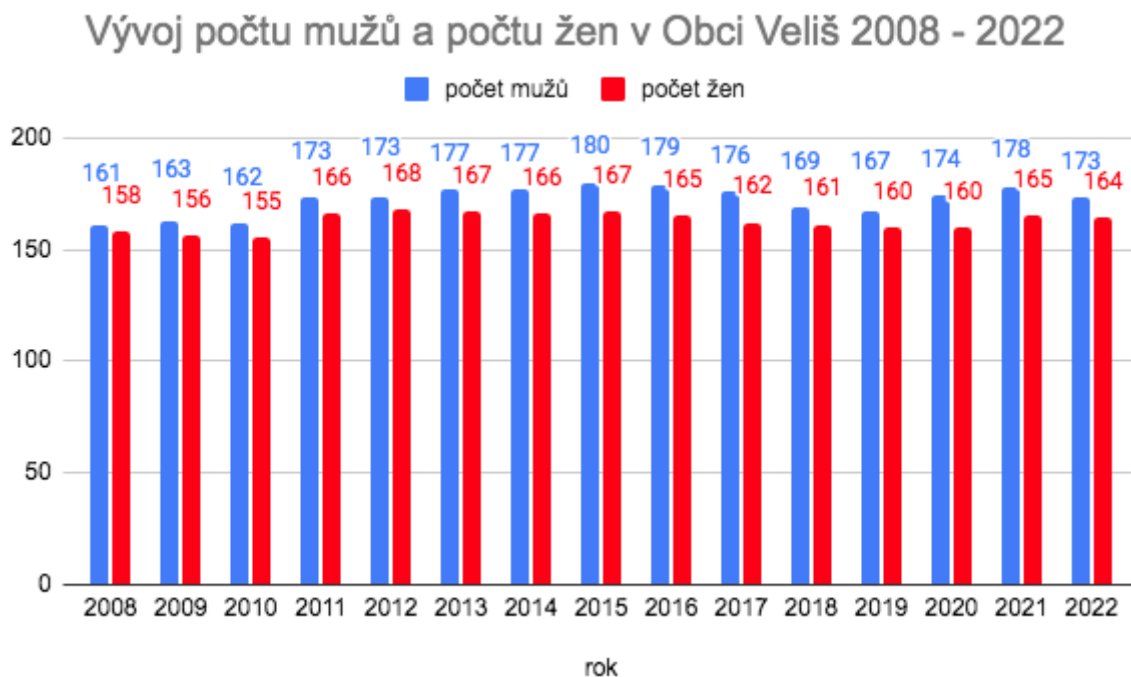
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel

Zdroj: Český statistický úřad

Pokud by se sledoval vývoj obyvatel více do historie, nejvíce obyvatel zaznamenala obec Veliš i s přilehlými osadami v roce 1890, asi 750 obyvatel. Nicméně tento počet se v průběhu 20. století měnil natolik, až obec dospěla k rozmezí 300 – 350 obyvatel včetně přilehlých osad. V tomto intervalu se vývoj obyvatel pohybuje již několik let, jak je vidět z grafu 1.

Graf 2: Vývoj počtu mužů a počtu žen

Zdroj: Český statistický úřad

Následující graf 2 ukazuje vývoj počtu mužů a počtu žen v obci Veliš a přilehlých osadách Nespery, Sedlečko a Lipiny v letech 2008 – 2022. Lze vidět, že více kolísavá je populace mužů, nicméně poměr mužského a ženského obyvatelstva je stále vyrovnaný. Vzhledem k tomu, že se v obci od roku 2019 aktivně budují nové domy, lze očekávat mírný nárůst celkového obyvatelstva.

12.2 Aktivity pro obyvatele

V obci Veliš je aktivních několik spolků, které kromě organizace společenských akcí a vlastních aktivit podporují také samotné dění v obci. Jedná se konkrétně o FC Sokol Veliš, sdružení sportovců, kteří se aktivně účastní fotbalových soutěží jak v kategorii dospělých, tak v kategoriích mládežnických. Dále se jedná o Sdružení dobrovolných hasičů Nespery, kteří organizují dění hlavně v osadě Nespery, Sdružení dobrovolných hasičů Veliš a myslivecké sdružení MS Háj.

Nově vznikl v roce 2022 také sbor pro občanské záležitosti a kulturní činnost obce, který má na starost právě organizaci dílčích aktivit a proaktivní zapojení se do dění v obci Veliš.

Kulturní či sportovní akce pořádané v průběhu roku organizují buď jednotlivé spolky, společenství místních žen, sbor Sestry v akci či jiná uskupení z obce.

Mezi pravidelně pořádané akce v obci patří:

- Cyklorytíř (cca 1x za č roky)
- Noc kostelů
- Velišskej přespolňák
- Akce na Špejcharu
- Nohejbalový turnaj
- Výlovy rybníků
- Vepřové hody
- Rozsvícení vánočního stromečku
- Mikulášská nadílka
- Půlnoční mše
- Koncerty v kostele sv. Josefa
- Vánoční ples
- Sportovní ples
- Taneční zábava

Kromě pravidelných akcí se pořádají také fotbalová utkání, různé přednášky či představení, které mohou obyvatele obce Veliš navštívit.

Občané jsou informováni pomocí úředních desek, webových stránek obce, SMS zpráv, ale také přes sociální sítě či vývěsní desky na frekventovaných místech.

13 Hospodářství

13.1 Ekonomická situace

Obec sama provozuje vodovod ve Veliši, dále hospodaří v obecních lesích. Správu těchto jednotek zajišťuje buď externě, nebo formou spolupráce na dohody konané mimo pracovní poměr.

Většina obyvatel je zaměstnána u Podblanicko a.s. v zemědělském sektoru, dále v 10 km vzdálené firmě Sellier & Bellot ve Vlašimi, část obyvatelstva dojíždí za prací do 20 km vzdáleného Benešova, či do Prahy, která se nachází přibližně 50 km. V obci je v roce 2022 registrováno celkem 77 ekonomických subjektů s aktivní činností.

Samotná obec nenabízí možnost zaměstnání, jedinou výjimkou je obecní účetní. Z tohoto důvodu musí obyvatelé za prací dojíždět. Podíl nezaměstnaných osob v obci k 31.12.2022 činil 1,87 %.

13.2 Atraktivita cestovního ruchu

Obec Veliš se i se svými osadami nachází v Podblanickém kraji, který je bohatý nejen na kulturní, ale i přírodní památky. Obec Veliš se pravidelně účastní regionálních akcí, jako je například Cyklorytíř či seriál Běžec Podblanicka.

Z tohoto důvodu je obec oblíbená hlavně mezi sportovci. Cyklisté si zde mohou vychutnat kopcovitý terén, kdy téměř z každého bodu lze sledovat horu Blaník. K odpočinku jim v obci slouží vybudovaná odpočívadla s informativními tabulemi či místní pohostinství. V dojezdové vzdálenosti po cyklostezkách protínající vesnici lze navštívit například sekvojový park v Ratměřicích nebo románskou rotundu v Libouni.

Mezi zajímavé objekty uvnitř obce lze zařadit určitě kostel sv. Josefa ve Veliši, který se svou farou a farní zahradou patří mezi dominanty Veliše. Dále určitě Špejchar v Nesperách, kde se pravidelně pořádají akce jak pro děti, tak pro dospělé.

O všech akcích jsou místní občané informováni pomocí rozesílaných SMS či skrz sociální síť nebo tištěné plakáty.

14 Infrastruktura

14.1 Pitná voda

Obec Veliš zásobuje pitnou vodou vodovod, který je i s vodárnou ve vlastnictví obce. Zdrojem pitné vody jsou obecní studně. Osady Lipiny, Sedlečko a Nesperry využívají vlastní zdroje, převážně studně.

14.2 Kanalizace

Splašková kanalizace bude řešena současně s výstavbou čističky odpadních vod.

Odpadní splašková voda je momentálně řešena pomocí jímek, které jsou pravidelně vyváženy. Některé domácnosti přistoupili k vybudování vlastní ČOV.

Centrální ČOV je v současné době aktivně řešena.

14.3 Odpadové hospodářství

Komunální odpad občané ukládají do vlastních popelnic, které jsou majetkem obce. Svoz zajišťují TS Vlašim, které likvidují odpad dle zákona.

Nebezpečný odpad odváží taktéž TS Vlašim, a to dvakrát do roka, kdy občané obdrží informaci o datumu a místě svozu.

Obec podporuje třídění odpadu, a proto jsou ve Veliši i v osadách umístěny kontejnery na plast, papír, bílé a tmavé sklo. Ve Veliši jsou tato místa dvě, v osadách vždy jednou.

Velké kontejnery na ostatní odpad obec pravidelně umísťuje jak ve Veliši, tak v osadách. Kontejner zůstává vždy po nezbytně nutnou dobu uvnitř obce, jinak je umístěn u obecního hřbitova.

V obci se také nachází sběrný kontejner na oblečení, jehož vývoz je pravidelně zajištěn provozující společností.

14.4 Dopravní infrastruktura

Obec má zpracovaný pasport komunikací. Obcí prochází silnice III. třídy 1124 ve směru Nespery – Postupice, dále silnice III. třídy 1256 ve směru Vlašim a silnice III. třídy 1256 ve směru Louňovice pod Blaníkem, všechny ve správě Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje.

Největší problém obec zaznamenává s nedodržováním rychlosti při vjezdu do obce, kdy rovné úseky řidiče nabádají k překročení maximální rychlosti v obci 50km/h.

Ostatní vozovky jsou místní a účelové komunikace ve správě obce.

14.5 Dopravní obslužnost

Obec Veliš je členem Sdružení obcí BENEBUS. Obec leží v pásmu Pražské integrované dopravy a Středočeské integrované dopravy. Díky tomu mohou občané několikrát denně využívat autobusy směřující na Vlašim, Benešov či Votice. K nástupu a výstupu slouží občanům zastávky vždy v obou směrech jízdy.

15 Vybavenost obce

15.1 Zdravotnictví

V současné době se v obci nenachází ani ordinace, ani poskytovatel zdravotnických služeb. Občané proto dojíždí za svými praktiky či specialisty do Vlašimi, Benešova. V případě komplikovanějších případů do Prahy.

15.2 Sociální péče

V obci se momentálně nenachází žádné zařízení poskytující sociální služby. Tuto sféru pokrývají zařízení ve Vlašimi či Benešově, konkrétně se jedná o Farní Charitu Vlašim, Domov seniorů Vlašim či Pečovatelskou službu.

15.3 Kultura

Pro vnitřní kulturní akce organizátoři využívají sál, který se nachází v prostorách Obecního úřadu Veliš. Jeho součástí je veškeré zázemí. Dalším místem je Špejchar v Nesperách.

Venkovní kulturní či sportovní akce se pořádají primárně na fotbalovém hřišti a jeho přilehlých částech, jako jsou fotbalové kabiny či dětské hřiště.

15.4 Péče o památky

V obci se nachází kostel sv. Josefa, který spadá pod Římskokatolickou farnost Veliš. Jeho součástí je rozlehlý hřbitov, kdy obec zajišťuje správcovství a jeho údržbu. V současné chvíli probíhá rozsáhlá sbírka na opravu kostelního krovu, který je ve špatném stavu. Obec Veliš poskytla finance na zpracování projektové dokumentace a nadále se bude podílet na opravě.

Obec dále zajišťuje údržbu kapliček v Sedlečku i v Lipinech včetně křížků, které se v obci a jejím okolí nachází.

Nemálo důležitá je také starost o památník padlých, který se nachází přibližně uprostřed Veliše.

15.5 Sport a tělovýchova

FC Sokol Veliš zaštiťuje fungování místních fotbalistů – A mužstva, mladších žáků a starší přípravky. V obci se pravidelně konají domácí zápasy, o kterých jsou občané informováni pomocí plakátů.

V obci se nachází sportovní areál, kde kromě fotbalového hřiště a fotbalového zázemí lze nalézt také víceúčelové hřiště s umělou trávou, dětské hřiště a pingpongový stůl.

15.6 Školství a vzdělávání

V obci se nenachází žádná vzdělávací zařízení či školské skupiny. Předškolní děti dojíždí do Vlašimi, Louňovic nebo Postupic. Základní a střední vzdělání je pro studenty dostupné ve Vlašimi, Benešově či Praze. V nejbližší Vlašimi se nachází dvě základní školy, jedna základní škola se speciální výukou, gymnázium, obchodní akademie, průmyslová škola a gastronomické učiliště.

15.7 Bydlení

Obec v současné době nedisponuje a ani neplánuje výstavbu obecních bytů.

Nová zástavba vzniká ve Veliši, kdy obec nabízí k odkupu stavební parcely. Nové rodinné domy se staví také v Nesperách. V obci se kromě trvale obydlených domů nachází také několik rekreačních sezonních objektů. V centru obce k výstavbě nedochází, domy se zde pouze rekonstruují a udržují.

16 Životní prostředí

16.1 Stav životního prostředí

V dané lokalitě se nachází katastrální území Veliš, Nespery a Sedlečko u Veliše. Celková plocha těchto katastrálních území činí 1227 ha, z čehož lesní pozemky 390,1 ha, orná půda 567 ha, zastavěná plocha 11,2 ha, vodní plocha 4,2 ha, travní porost 153 ha a zbytek tvoří ostatní plochy.

Orná půda je využívána soukromými subjekty či podnikem Podblanicko a.s. k pěstování různých plodin.

V lesích probíhá rozsáhlá likvidace polomů a stromů napadených kůrovcem, a to jak v lesích obecních, tak v těch soukromých. Zároveň dochází k obnově vysazováním nových stromků.

Vodní plochy udržují buď soukromí majitelé nebo obec, to se týká také chovu ryb a organizace výlovů. V současné době obec obhospodařuje celkem 4 rybníky.

Obcí prochází částečně hranice CHKO Blaník. Životní prostředí lze považovat za dobré, s dostupností pitné vody a čistého vzduchu. Obec podporuje své obyvatele v přechodu na ekologičtější způsoby vytápění, jako jsou čerpadla či solární panely. Samotná obec se snaží přispívat k lepšímu životnímu prostředí, v minulých letech vyhrála např. cenu za kvalitu a množství zeleně v obci.

17 Správa obce

17.1 Obecní úřad a kompetence obce

Obec Veliš nespravuje další obce. Stará se pouze o Veliš, osady Nesperry, Lipiny a Sedlečko.

Zaměstnanci obce jsou účetní, která funkci vykonává na hlavní pracovní poměr. Ostatní, jako jsou údržbáři, knihovnice, správce webových stránek, atd. vykonávají činnost na základě dohody o provedení práce.

Zastupitelstvo obce, které má 9 členů, se skládá ze starosty, dvou místostarostů a zastupitelů. Ze zákona je vytvořen tříčlenný finanční a kontrolní výbor. Dále zde funguje sbor pro kulturní záležitosti.

17.2 Hospodaření a majetek obce

Obec hospodaří s rozpočty, které jsou projednány a schváleny zastupitelstvem.

Rok 2022

Příjmy: 9 689 369 Kč

Výdaje: 5 682 471 Kč

Rok 2021

Příjmy: 9 658 632 Kč

Výdaje: 8 332 722 Kč

Rok 2020

Příjmy: 12 282 179 Kč

Výdaje: 16 265 231 Kč

17.3 Bezpečnost

Úroveň kriminality v obci je velice nízká. Případné incidenty řeší přímo Policie ČR. Méně závažné přestupky si řeší Městský úřad ve Vlašimi, jelikož obec nedisponuje přestupkovou komisí.

17.4 Vnější vztahy a vazby

Obec je členem Svazu měst a obcí, Mikroregion Blaník, o.p.s., MAS Blaník, o.p.s., EKOSO a BENEBUS, kterým poskytuje roční příspěvky.

18 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
geografická poloha	stav sportovní infrastruktury
množství zeleně	omezené prostory pro pořádání kulturních akcí
dopravní dostupnost	absence ČOV a kanalizace
spolupráce s okolními obcemi a organizacemi	nerozvinutá turistická infrastruktura
složení obyvatelstva a jeho trendy	nízká míra implementace technologických inovací
dopravní obslužnost	malá aktivita a množství přidružených spolků
nízká kriminalita	stav občanské vybavenosti pro děti
kvalitní životní prostředí	bezpečnost chodců
fungující odpadové hospodářství	

Příležitosti	Hrozby
kulturní činnost	chátrání obecního majetku
aktuálně nevyužívané obecní prostory	nárůst dopravy
využívání dotačních programů	zánik prodejny potravin
prodej stavebních parcel, přírůstek dalších obyvatel	vznik černých skládek
digitalizace správy obce	stav komunikací v budoucnu
rozvoj občanské vybavenosti v osadách	vandalismus, nárůst kriminality
likvidace bioodpadu	
podpora obnovitelných zdrojů	

Strategická část

19 Vize

Obec Veliš je přirozeně se vyvíjející místo, které klade důraz na blaho svých občanů a vzájemnou synergii s ostatními organizacemi. Snaží se o kvalitní, moderní a bezpečnou vybavenost dostupnou pro všechny, která podporuje aktivní a smysluplné žití.

20 Prioritní oblasti, cíle, opatření

Prioritní oblast 1: Dopravní infrastruktura	
Cíl strategie	Opatření
Zpomalení řidičů při vjezdu do obce	vybudování zpomalovacího systému
Bezpečnost občanů	vybudování přechodů pro chodce
	vybudování, oprava, údržba autobusových zastávek
	osvětlení místních komunikací
Kvalitní doprava	oprava místních komunikací
	vybudování a oprava chodníků
	doplnění stávajícího a instalace nového dopravního značení

Prioritní oblast 2: Obecní hospodářství	
Cíl strategie	Opatření
Zelené plochy	revitalizace zeleně
Vodní plochy	revitalizace vodních ploch
	opatření pro zadržování vody v krajině
Odpadové hospodářství	ekonomické nakládání s odpady
	vybudování systému nakládání s bioodpadem

Reprezentativní veřejná prostranství	revitalizace návsi
	oprava sakrálních prvků
	podpora rekonstrukce kostela sv. Josefa
Digitalizace	digitalizace správy obce
Energetika	podpora obnovitelných zdrojů

Prioritní oblast 3: Obecní infrastruktura a turistika	
Cíl strategie	Opatření
Vybudování kanalizace a ČOV	vybudování kanalizace a ČOV
	podpora domovních ČOV
	pasportizace a údržba dešťové kanalizace
Správa pitné vody	vybudování vodovodu v osadách
	oprava stávající vodovodní sítě
	posílení vodních zdrojů
Rozvoj území	změna územního plánu
Rozvoj turistiky	vybudování cyklostezek, pěších tras
	vybudování a oprava odpočívacích míst
	instalace informačních panelů a map

Prioritní oblast 4: Občanská vybavenost	
Cíl strategie	Opatření
Více zázemí pro děti	oprava víceúčelového hřiště
	oprava fotbalového hřiště a jeho zázemí
	vybudování dětského hřiště
Větší využitelnost obecního majetku	rekonstrukce obecního úřadu
	oprava společenského sálu a jeho zázemí
	oprava místního restauračního zařízení

	rekonstrukce obecní pudy
	obnova a využívání místní knihovny
	rekonstrukce a využití domu u Daubnerů
Vznik nových míst pro občany	vybudování zařízení sloužícího k využití volného času občanů
Organizování kulturních, sportovních a společenských akcí	více kulturní, sportovní a společenské činnosti pro občany obce
	podpora a propagace kulturních akcí jiných spolků

21 Zajištění, monitorování a aktualizace strategického plánu

Zastupitelstvo v čele se starostou zodpovídá za postupný pokrok a realizaci strategického plánu. Budou se snažit naplňovat jednotlivá opatření, hledat jejich financování a jednotlivé body v případě potřeby modernizovat a aktualizovat. Zastupitelstvo každoročně při schvalování rozpočtu zkontroluje plnění strategického plánu a navrhne změny vzhledem k aktuální situaci a požadavkům občanů. Zastupitelstvo bude tedy pravidelně plán revidovat, kdy změny v dokumentu musí být schváleny na zasedání zastupitelstva a zaneseny do tohoto dokumentu včetně data a informace v seznamu revizí, která je přílohou tohoto plánu. Tento plán je veřejný a k nahlédnutí na Obecním úřadě Veliš.

22 Schválení dokumentu

Tento strategický plán na období 2023 - 2033 byl schválen zastupitelstvem dne

.....
 Martin Matějka
 starosta Obce Veliš

.....
 Eliška Lupačová
 místostarostka Obce Veliš